1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 78.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.85, buiten Assen franco per post *f* 2,00.

ZATURDAG 27 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen, doen te weten:

dat, ingevolge raadsbesluit van 2 September 1856, goedgekeurd door heeren Gedeputeerde Staten van Drenthe, bij resolutie van 22 September jl. no. 30, ten laste der gemeente Assen, tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg van een klinkerweg tusschen Assen en Beilen zal worden genegotieerd eene som veertig duizend gulden, f 40.000,00, tegen 4 ten honderd, en dat de inschrijving voor die geldleening ten kantore van den gemeente-ontvanger alhier zal worden geopend den 1 October aanstaande en den 14 daaraanvolgende zal worden gesloten.

Het plan ligt bij den Ontvanger en ter Secretarie ter inzage.

Assen den 26 Sept. 1856.

De Burgemeester, H. J. OOSTING,
De Secretaris KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

25 Sept.

Onder de geruchten van den dag is ook dit, dat Keizer *Napoleon* zich naar Turijn en Nissa zal begeven; in de eerste stad zou hij een bezoek aan Koning *Victor Emanuël* en te Nissa zijne hulde brengen aan de Keizerin-moeder van Rusland.

Parijs verkeert thans in wonings-nood en die is zeer lastig. In de laatste jaren zijn er meer dan 2000 huizen onder den voet gehaald, en daarvoor zijn weder opgetrokken 650 nieuwe huizen. De misslag bij den opbouw dezer woningen begaan bestaat daarin, dat zij geen huisvesting kunnen verleenen aan hen, welke de afgebroken huizen bewoonden. Men heeft echter nu een beter plan en wil langs de fortificatien een groep nieuwe dorpen bouwen — dorpen die gezamenlijk 30,000 arbeiders een dak aanbieden en heeten zullen: kwartier der overwinningen. Elk dorp zal de naam eener overwinning voeren; de huizen zullen niet zijn van hout en ook niet van de gewone bouw-, maar van kunststeen, onlangs uitgevonden, opgetrokken worden, terwijl de Regering de taxatie der huur regelt; wat er van dit alles groeijen zal is nog onzeker, maar zeker is het, dat de winter er eer zal zijn dan het kwartier der overwinningen. Inmiddels twisten de dagbladen over het verkieselijke van gewone houten of kunststeenen woningen, en het is te wenschen, dat de Regering spoedig eene keus tusschen deze doe, opdat te midden van al dat rumoer zich niet weder een aantal arbeiders buiten de deur zien gezet, zonder een goed heenkomen te weten.

Een herderlijke brief van den bisschop van Arras, betreffende het godsdienst-onderrigt op de gemengde scholen, had op het grootste gedeelte der Engelsche protestantsche familien, die in dit diocees hunne woonplaats hebben, een diepen indruk gemaakt. De Engelsche consul te Boulogne zelf voegde zijne klagte bij die, welke door den bisschoppelijken brief verwekt waren, en slaagde er in een brief uit te lokken van den minister van openbaar onderwijs, waarin deze beloofde, dat de vrijheid van godsdienst-onderrigt op alle door den Staat erkende scholen zou geëerbiedigd worden. De bisschop van Arras was nu verpligt een tweede brief openbaar te maken, om den ongunstigen indruk van den eersten weg te nemen. Hij zegt, dat de eerste brief niet voor de publiciteit bestemd was, maar hij wenscht zich toch geluk, dat hij publiek gemaakt is. Inmiddels doet hij moeite om zich uit de lastige positie, waarin hij gebragt is, te redden, en wel door eene fijne onderscheiding te maken tusschen den actieven en passieven strijd tegen de ketterij.

De Engelsche bladen twisten nog altijd over den aard en de welgemeendheid van de alliantie met Frankrijk, en de *Globe* hangt hierin de cathechiseermeester uit. Nadat hij deze en gene onder de pers zeer gehavend had, verzekert hij, dat de Engelsche pers al de voordeelen door de alliantie met Frankrijk aangeboden, op den regten prijs weet te schatten. Hij beweert, dat, als Keizer *Napoleon III* beschouwd kan worden als de vader der alliantie, Koningin *Victoria* de moeder (!) daarvan is, en hij verklaart het openlijk, dat in Engeland de politieke stelregel „de Koning regeert maar bestuurt niet" geen kracht heeft.

Wat de redacteurs van de *Morning Post* betreft (zoo als men gelooft, het half officieel orgaan van *Palmerston*) deze noemt hij onverantwoordelijk.

In Spanje schijnt *de Camarilla* voor het oogenblik te zegevieren. Ten minste de heer *Cantero*, de Minister van Financien, die niet geneigd was de wet op den verkoop der geestelijke goederen in te trekken, heeft zijn ontslag genomen en is vervangen door den heer *Salaveria*, die, onder bovengenoemden Minister, werkzaam was als Directeur bij het Ministerie van Financiën.

Anderen willen weer, dat er nog geen nieuwe Minister benoemd is, maar dat spoedig de nieuwe plaatsvervanger bekend zal worden gemaakt en dat dan tevens een decreet zal worden uitgevaardigd, waarbij de wet op den verkoop der geestelijke goederen zal worden opgeheven.

Deze verwikkelingen geven veel drukte. In den laatsten Ministerraad, die ten huize van den heer *O'Donnell* gehouden werd, is het volgende besluit genomen:

Een gevolmagtigd Minister zal naar Rome gezonden worden, om van den Paus de goedkeuring te erlangen van den verkoop der geestelijke goederen, voor zoover die tot heden hebben plaats gehad, en, indien het mogelijk is, ook de magtiging om voort te gaan met den verkoop der goederen van de geestelijkheid, terwijl men de noodige waarborgen zou geven, dat de inkomsten der geestelijkheid zouden worden uitbetaald en de eeredienst in stand gehouden. De overige beschikkingen, welke in de bovengenoemde wet voorkomen, zouden in dien zin worden ten uitvoer gebragt, als vroeger zulks het geval was.

De zending, om de betrekkingen met Rome weer aan te knoopen, zou aan een der meest geschikte regtsgeleerden en de meest ervarenen in het kanonieke regt toevertrouwd worden, en wel aan den heer *Cortina*, en, mogt die heer zulks weigeren, aan den heer *Luzuriaga*.

Op dit oogenblik zijn dat de twee eenigste personaadjes, waaraan gedacht wordt. In allen gevalle, dit is zeker, dat de gevolmagtigde minister zal gekozen worden uit de meest uitstekende afgevaardigden, die tegen de wet van de desamortisatie gestemd hebben. Men wil zoodoende aan Rome het bewijs leveren, dat de stappen, welke men doet, in opregtheid gemeend zijn.

Op dit oogenblik is er dus slechts kwestie van den vorm, waarin de opheffing der wet op de desamortisatie gegoten moet worden.

De Koningin moet nu wel in haar schik zijn, dat hare ministers het hoofd zoo in den schoot hebben geworpen.

De Maarschalk *O'Donnell* begrijpt zeer goed, dat al de concessie's, welke hij doet, zijn kracht verslappen, maar hij beschouwt ze, en het is een gunstig teeken, dat hij de waarheid er van inziet, als een noodzakelijk gevolg van de eerste door hem gedane concessie's. Hij ziet nu goed in, dat hij ongelijk had om het besluit, waarbij de nationale militie definitief werd opgeheven, te onderteekenen, en wij gelooven gaarne, wat hij dezer dagen aan een zijner beste vrienden zeide, dat hij, als hij nu nog een dergelijken maatregel nemen moest, er niet toe zou overgaan. Hij is dus overtuigd, dat zijne positie zeer gevaarlijk is, maar hij voedt toch nog hoop, dat hij al de bezwaren, welke hem omringen, zal kunnen te boven komen en zegevierend uit den strijd treden.

Of hij, op dit punt, in de publieke opinie, wel veel bijval zal vinden, valt te betwijfelen.

Hier komt nog bij, dat eenigen zijner collega's het militair element als niet overheerschend in het gouvernement wenschen. Ten minste, de heer *Rios Rosas*, die met den graaf *de Lucena*, in geene goede verstandhouding leeft, wordt voor den man gehouden, om dat element voor goed te fnuiken. Hij vindt in den heer *Bravo Murillo*, te dien opzigte, een medestander. Hoe het zij, de taak, die de heer *Rios Rosas*, op zich genomen heeft, is moeijelijk.

Welke de uitslag ook moge wezen, voor de toekomst van Spanje is het niet zeer wenschelijk, dat telkens militairen het opperbewind in handen hebben. Dat geeft te gereede aanleiding tot gedurige kabinetswisseling.

Te Napels zal het gaan spannen, was de algemeene gedachte, die dezer dagen heerschte. Acht linieschepen en acht stoomfregatten, zullen derwaarts gezonden worden, van wege Engeland en Frankrijk, om, wel is waar, de gezanten dier Mogendheden aan boord te nemen, in het veronderstelde geval, dat zij teruggeroepen zouden worden — maar, dacht menigeen, dat is slechts een voorwendsel — men heeft die schepen daarvoor niet alleen noodig, dat kon veel eenvoudiger geschieden. Wie weet, welke geheime instructien die vlootvoogden bekomen hebben, om den Koning van Napels eens kortaf te behandelen.

Maar geen nood; de zaak zal vooreerst zulk een vaart niet nemen. Ten minste de attaché der Fransche ambassade, die ll. Zondag Parijs reeds had moeten verlaten, om dadelijk naar Napels op reis gegaan, ten einde een beslissend antwoord uit den mond van Koning *Ferdinand* te vernemen, is nog niet vertrokken, en aan de vloot is zelfs nog geen bevel gegeven, om zee te kiezen.

De natuurlijke oorzaak ligt, zooals van zelf spreekt, in het gewigt van de maatregelen, welke men nemen wil en in de moeijelijkheid om de gevolgen, die er uit kunnen voortspruiten, te voorzien.

Graaf *Walewski*, de Minister van Buitenlandsche Zaken te Parijs, die heel goed te weten komt, wat er in hoogere kringen al zoo gesproken wordt, en de aanmerkingen, welke in de Gouvernementale sfeer dezen of genen ontsnappen, niet veronachtzaamt, heeft het voorshands raadzaam geoordeeld, om den Keizer, nog eens eerbiedig te vragen, hoe hij thans denkt over hetgeen er gedaan moet worden.

Engeland is driftig — en hunkert om te ageren. De vraag blijft: of Frankrijk zich door Engeland zoo maar op sleeptouw zal laten nemen.

Keizer *Napoleon* heeft ook een wil, en dien weet hij zeer goed te doen eerbiedigen.

Echter voor een oogenblik eens toegegeven, dat die vloot, waarvan nu sprake is, naar de wateren van Napels vertrekt. Zou dit veel vrees moeten inboezemen? Volstrekt niet; het zal zich slechts tot eene demonstratie bepalen, tot eene zee-promenade, zouden wij haast zeggen; te meer, daar alles toch wel geschiedt met medeweten van Oostenrijk, die, ongetwijfeld gelooft, genoegzaam op zijn invloed te Napels te kunnen rekenen, om niet te vreezen te hebben, dat Koning *Ferdinand* in zijn tegenstand blijft volharden.

Men moet ook op het uiterste denken. Eene verschijning van eene vloot in de Middellandsche zee, kan ook eene revolutionaire beweging uitlokken in Italie, die zich, als de bliksem, zou uitbreiden.

Wij gelooven dus vooreerst niet, dat er van die magtsvertooning iets komen zal, al noemen de dagbladen ook de namen op van twee Engelsche schepen, die reeds vertrokken zouden zijn.

Zij kunnen wel tegenbevel ontvangen, en misschien ook wel order hebben, om op eene andere expeditie uit te gaan.

Hoe het zij, wij zijn nieuwsgierig wat wij, bij eene volgende gelegenheid, aan de lezers van dit blad, zullen te berigten hebben.

Wij vervolgen de mededeelingen over de feesten te Moscou:

Moscou, 13 Sept. Sedert 36 uren regent het aanhoudend, en de straten van deze hoofdstad zijn in modderpoelen veranderd. In de Corridors branden groote vuren, als of het winter was.

Wij hebben de plegtigheid van het krooningsfeest te Moscou beschreven en gewag gemaakt van de heerlijke illuminatie, welke aan den avond van dien grooten feestdag heeft plaats gehad.

Thans moeten wij nog iets mededeelen van de verdere feestelijkheden.

Men illumineert daar niet één dag, maar drie dagen achter elkander; men plaatst daar niet voor de huizen, zooals bij ons, eenig latwerk, en voorziet die van eenige lampions, neen, van den gevel tot beneden toe, is een zoo net geordende toestel, met duizende lampions, opgerigt, dat een kenner van het vak er genoegen in schept, en een verificateur der belastingen van blijdschap opgetogen zou zijn, over de naauwkeurigheid.

Eene illuminatie in Moscou kunt gij u het best voorstellen, als gij u herinnert, wat gij, meer dan eens, op de kermis gezien hebt. Een der spellen, prijkende met den trotschen naam van *Cosmorama*, liet u de voornaamste gebouwen enz. zien, terwijl gij in den donker zat; maar die gebouwen waren allen verlicht, en dat licht blonk u toe, door duizende speldegaatjes, die in het dock waren aangebragt. Het was bijna alles licht wat gij zaagt. Dit nu, op nog grootschere schaal, u voor den geest gebragt, en gij zijt getuige van eene illuminatie, welke een flaauw denkbeeld geeft van de feestelijke pracht, die binnen Moscou's muren geheerscht heeft.

Maar al die pracht heeft ook hare schaduwzijde.

De straten zijn er zoo stofferig, dat men op sommige oogenblikken van den dag uit zijne oogen niet zien kan, door het vele stof. Dat komt daar van daan, dat men de kleine granietsteenen, waarmede men de straten plaveit, met eene laag aarde, vermengd met zand, bestrooit, die door de drukke passage van rijtuigen en voetgangers en door den invloed der zon, zoo dun en droog wordt, dat de minste beweging haar weg doet stuiven.

Den 29 dezer zullen de Keizer en Keizerin Moscou verlaten en zich naar Kiew begeven. Dat is een soort van pelgrimstogt, dien zij, volgens het programma van de krooningsplegtigheid nog te volbrengen hebben. Van daar gaan zij over Warschau naar Petersburg.

Den 10 dezer hebben de dames van het hof en van de stad haar gehoor bij de Keizerin gehad, om Hare Majesteit geluk te wenschen. In het paleis waren 800 dames, wier toiletten allerprachtigst waren. De Keizerin plaatste zich aan den voet van den troon en had den Keizer op zijde. Zij ontving elke dame met de innemendste beleefdheid, en liet geene vertrekken, zonder haar een vriendelijk woord toe te spreken. De dames naderden haar een voor een, en kusten haar de hand. Men bedenke, dat er vele dames bij waren, die de keizerin nooit gezien hadden, en H. M. dus niet kenden, en hoe moeijelijk het was die alle verschillende beleefdheidsbetuigingen toe te voegen.

Alle deze dames zijn op het bal van morgen, in de zaal van St. Alexander, genoodigd.

Lord *Granville* heeft gisteren avond een luisterrijk bal gegeven, waarop 900 personen genoodigd waren.

De generaal *Tottleben*, de verdediger van Sebastopol, geniet hier veel onderscheiding. Bij de receptie der officieren, omarmde de keizer hem in tegenwoordigheid van de talrijke en luisterrijke vergadering, en schonk hem het grootlint van de St. Stanislaus-orde.

De Nuntius van den Paus, de prins *Flavio Chigi*, is den 10 Sept. aan den keizer voorgesteld. Zijn gevolg bestaat uit elf personen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.
Tweede Kamer.

Den 22 dezer zijn de staatsbegrootingen voor het jaar 1857, namens den Koning, door den minister van Financien in de Tweede Kamer overgebragt, en is daarbij, even als in vorige jaren, door Z. Exc. eene zeer uitvoerige redevoering uitgesproken, belangrijke mededeelingen behelzende over den geldelijken toestand des Lands.

In de eerste plaats heeft Z. Exc. een blik geworpen op de vorige dienstjaren. Van het dienstjaar van 1853, waarvan de rekening door de Algemeene Rekenkamer is opgenomen en gesloten, en van welker batig slot reeds een bedrag van *f* 5,600,000 tot amortisatie van schuld is aangewezen, blijft nu *f* 22,525, waaraan men gelijke bestemming denkt te geven. Van het dienstjaar van 1854, van welks batig slot *f* 7,900,000 tot amortisatie zijn aangewend, blijft nog *f* 255,163 over, waaraan nog geene bepaalde bestemming wordt gegeven, omdat de rekening over dat jaar nog niet opgenomen en gesloten is. In het jaar 1855 zijn niet minder dan *f* 24,400,000 uit de opbrengst der overzeesche bezittingen in 's Rijks schatkist gevloeid. Het voordeelige slot van dat jaar kan voorloopig op *f* 13,400,000 worden gesteld. Daarvan zijn reeds 8 millioen tot amortisatie gebruikt. Thans wordt voorgesteld, nog vijf millioenen tot hetzelfde einde aan te wijzen.

In de tweede plaats heeft de minister de aandacht gevestigd op de opbrengst der belastingen in de acht eerste maanden van dit jaar. Hoewel deze opbrengst geenszins zoo gunstig is als in het vorige jaar (toen de gewone middelen de raming met ruim vier millioen overtroffen), wordt de toestand echter bevredigend geacht. Het regt van successie heeft belangrijk minder opgebragt; daarentegen de zegel-, registratie-, griffie- en hypotheek-regten meer dan in gelijk tijdvak van 't vorige jaar. De opbrengst der in- en uitgaande regten is wel beter dan ten vorigen jare, maar niet zoo goed als de herstelde vrede mogt doen verwachten; van de accijnsen bieden sommige een voldoend, sommige een minder voldoend resultaat aan. De opbrengst der posterijen is zeer bevredigend. De slotsom der beschouwingen van den minister was, dat het gewaagd zou zijn, zich voor te stellen, dat de opbrengst der belastingen de daarvan gemaakte (voor dat jaar nog al hoog opgedrevene) raming eenigzins belangrijk zal overtreffen. Desniettemin belooft dit jaar een aanzienlijk batig saldo, vermits de bijdragen uit de overzeesche bezittingen de som van vijftien en een half millioen belangrijk zullen overtreffen.

In de derde plaats werd door den minister, nopens de raming van al de begrootingen van uitgaven en die der mid-

deelen, medegedeeld, dat de oorspronkelijke begrootingen voor het loopende dienstjaar hebben bedragen ƒ 73,433 257, waaraan later is toegevoegd 10 millioen voor amortisatie; ƒ 295,874 voor het stoomgemaal aan den IJssel en werken aan het Haarlemmermeer, en ƒ 140,000 voor het entrepôt te Rotterdam. De begrootingen van uitgaven voor 1857 bedragen slechts ƒ 72,746,438, zijnde dus ƒ 686,810 minder dan de oorspronkelijke begrootingen voor het loopende dienstjaar. Deze zeer gunstige uitkomst is hoofdzakelijk verkregen door schulddelging, waardoor aan rente ƒ 633,663 minder is uitgetrokken voor 1857 dan voor 1856. De overige hoofdstukken zijn echter ook nog ƒ 53,156 minder dan voor het loopende jaar. Uit de redevoering van den minister is gebleken, dat sedert 1850 nagenoeg ƒ 2,300,000 aan renten is bespaard, door voortgezette schulddelging.

De middelen worden, wat belastingen en aantal opcenten betreft, volkomen gelijk aan die van het loopende jaar voorgesteld. De som van ƒ 934,362 uit het domein-fonds tot dekking der verpligte amortisatie is achterwege gesteld; die som wordt nu uit de gewone middelen gevonden. Tot herstel der marine wordt ditmaal eene buitengewone bijdrage van ƒ 800,000 uit de Oost-Indische baten gevorderd.

De renten van het fonds van den Hoogen-Raad-van-Adel, welke men weder voor hunne oorspronkelijke bestemming wil bezigen, zijn niet meer onder 's Rijks inkomsten opgenomen. De algeheele opbrengst der middelen wordt geraamd op ƒ 72,784,421, gevende dus aanvankelijk op de begrootingen een batig slot van ƒ 37,982, welk bedrag echter, wegens de oorzaken, door den minister aangevoerd, waarschijnlijk nog al z l overtroffen worden; onder anderen door rentebesparing, vermits op nieuw eene wet tot amortisatie wordt voorgedragen.

Verschillende belangrijke wetten zijn tevens door Z. Exc. den minister van Financien aangekondigd; als, onder anderen, eene voordragt, bij welke honderd opcenten op het gedistilleerd als eerste gemeente-belasting worden voorgesteld; verder uitbreiding van den vrijdom van den accijns van de brandstoffen, in het belang der nijverheid; vermindering van het zegel op de certificaten van vreemde leeningen, hier te lande gesloten; op de certificaten der nationale schuld enz. Voorts heeft de minister medegedeeld, dat de regering zich voorstelt, in den loop dezer zittingen eene nieuwe wet op de patenten voor te dragen, alsmede, dat bij de loterij eene eerste verbetering zal worden ingevoerd (gedeeltelijk afschaffing van het stelsel van huur), die tot eene meer radikale zal leiden, en eindelijk, dat de zaak der Kroon-domeinen, waar van zoo dikwijls sprake is geweest, nu tot een gewenscht einde is gebragt.

Ten slotte heeft de minister eenige mededeelingen gedaan, betreffende onze scheepvaart, handel en scheepsbouw in het afgeloopen jaar.

— Het gewijzigd ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede luidt als volgt:

SIRE!

„1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal vernam met genoegen van Uwe Majesteit, dat onze betrekkingen met het buitenland, ook na het gezegend herstel des vredes, van welwillendheid en goede gezindheid blijven getuigen.

„2. Zij verheugt zich in de verzekering, dat zee- en landmagt beide met eere aan hare roeping voldoen, en waardeert de zorg van Uwe Majesteit voor de verbetering van het materieel der marine. Zij vertrouwt tevens, dat met het ophouden van den oorlog de noodzakelijkheid van buitengewone uitgaven voor het leger is vervallen.

„3. Het wekt in hooge mate onze belangstelling, van Uwe Majesteit te vernemen, dat onze bezittingen in andere werelddeelen over 't algemeen eene gewenschte rust genieten, en dat daar zoowel zedelijke als stoffelijke ontwikkeling en vooruitgang zigtbaar zijn. Wij betreuren de rampen, waardoor een deel dier bezittingen werd geteisterd, en wenschen dat de gevolgen zooveel mogelijk worden gelenigd. Uwe Majesteit zal ons bereid vinden mede te werken tot hetgeen mogt worden gevorderd, om de slavernij in onze West-Indische koloniën zoo spoedig mogelijk te doen ophouden. Het zal ons aangenaam zijn mededeeling te erlangen van de maatregelen, genomen om den tegenwoordigen toestand der slaven aldaar te verbeteren.

„4. Wij hadden gewenscht, dat de pogingen van Uwer Majesteits regering reeds nu tot een vrij handelsverkeer met het Rijk van Japan mogten hebben geleid, en vernemen met genoegen, dat de hoop niet is vervlogen, om daartoe te geraken.

„5. Bemoedigend zijn de mededeelingen van Uwe Majesteit ontvangen aangaande de inwendige gesteldheid des Vaderlands. Wij gelooven met U, Sire, dat tot bestendiging der welvaart, die wij genieten, eene uitbreiding der middelen van snelle gemeenschap wordt vereischt. Het zal ons aangenaam zijn kennis te nemen van de ontwerpen, die daartoe worden gevormd en aan die ondernemingen medewerking te verleenen voor zooverre het mogt blijken, dat de eisch van het algemeen belang ondersteuning van staatswege wettigt.

„Wij zouden het echter betreuren, indien bij de gunstige gesteldheid der schatkist, het verleenen van ondersteuning aan bijzondere ondernemingen, alsmede de voortgezette delging van schuld, geene ruimte overlieten tot verdere vermindering van de lasten der natie.

„6. Door Uwe Majesteit wordt ons het uitzigt geopend op de voordragt van verschillende wetsontwerpen van het uiterste gewigt, tot welker naauwgezet onderzoek wij ons gaarne bereid verklaren. Daaronder is er een, dat op het lager onderwijs, waarvan de indiening, naar onze overtuiging, thans geen verder uitstel gedoogt. Het gevoelen der Kamer over dit gewigtig onderwerp is bekend. Het staat uitgedrukt in het verslag onzer overweging van het vroeger ingediend wetsontwerp, hetwelk door de geheel onverwachte sluiting der vorige zitting, met vele andere, onafgedaan gebleven is. Wij zijn met Uwe Majesteit overtuigd, dat al wat tot het gebied des gewetens behoort, ongeschonden moet blijven, en meenen dat dit doel kan worden bereikt door stipte inachtneming van de voorschriften der Grondwet, die, door gelijkstelling der gezindheden en door de uitdrukkelijke bepaling dat bij de inrigting van het openbaar onderwijs ieders godsdienstige begrippen moeten worden geëerbiedigd, elk denkbeeld van gewetensdwang ten eenenmale afsnijdt.

„7. De blijken van liefde, Sire, aan Uwe Majesteit en Haar Huis zoo dikwerf en nog onlangs betoond, en de eendragt door Uwe Majesteit op zoo hoogen prijs gesteld, gaan ook ons, vertegenwoordigers der natie, in hooge mate ter harte. Ook wij wenschen tweespalt en verdeeldheid voortdurend van den Vaderlandschen bodem te weren en deelen in de zucht van Uwe Majesteit om de zedelijke kracht en de stoffelijke welvaart des volks door de bevordering van al wat goed en regt is, te verhoogen. Met vasthouding aan de Grondwet, dat plechtanker van den Staat, kan die eendragtige zamenwerking, door Uwe Majesteit zoo zeer gewenscht, onder den Goddelijken zegen rijke vruchten dragen."

— In de zitting van de Tweede Kamer van 24 Sept. is beraadslaagd over het adres van antwoord op 's Konings aanspraak.

De heer *Oosting* heeft verklaard, zich geenszins met de algemeene strekking te kunnen vereenigen.

De heer *de Brauw* heeft zich almede tegen de algemeene strekking van het adres verklaard, en vindt in het opstel eene taal, die meer voegt aan vertegenwoordigers eener Republiek tot een president. Het is hem opgevallen, dat, terwijl in de aanspraak wordt gewaagd van de liefde der bevolking tot den Koning en zijn Huis, dit in het eerste ontwerp geheel was voorbijgegaan, en eerst later daarin is gebragt. Hij heeft ook in het ontwerp een blijk van wantrouwen tegen het Kabinet bespeurd, zonder dat men door daden daartoe geregtigd kan worden geacht.

De heer *de Kempenaer* heeft zich met kracht tegen het ontwerp verklaard, als in strekking ongrondwettig, en miskennende den eerbied aan den Koning verschuldigd, door van Z. M. mededeelingen ten aanzien der slavernij te vorderen, die alleen door de ministers kunnen worden gegeven, — en onvoegzaam, ter zake van de aanmerkingen, nopens de sluiting der vorige zitting, waarbij de Koning gebruik heeft gemaakt van een regt, 't welk Z. M. bij de constitutie als eenen constitutionelen Vorst is toegekend en opgedragen.

De heer *van Deinse* heeft zich tegen de strekking verklaard, omdat daarbij alleen blijkt van koelheid en wantrouwen, in stede van welwillendheid en vertrouwen, 't welk in dergelijke adressen ten allen tijde als wenschelijk is beschouwd, en heeft zich bepaaldelijk verklaard tegen de wijze, op welke in het ontwerp van de aangelegenheid van het openbaar onderwijs is gewaagd.

Ook de heer *Schimmelpenninck* heeft zich tegen de algemeene strekking verklaard.

Z. E. de Minister van Justitie heeft de redenen medegedeeld, die aanleiding hebben gegeven tot de jongste verandering van het ministerie, en daarbij doen uitkomen, dat de vorige Minister van Buitenl. Zaken reeds in het vorig jaar zijnen wensch had te kennen gegeven om zijn ontslag te erlangen, en na het sluiten van den vrede, daarbij heeft volhard; — dat alstoen ook ter sprake is gekomen de aangelegenheid van het openbaar onderwijs; — dat Z. M. levendig getroffen door de bezwaren, welke zich tegen het voorgesteld ontwerp hadden voorgedaan, had te kennen gegeven, dat H. D., al werd het aangenomen, zich toch verpligt zoude vinden om er zijn zegel niet aan te hechten; — dat, terwijl de toenmalige minister van Binnenl. Zaken zich niet bevoegd rekende om mede te werken tot het bijeenbrengen van een Bewind, 't welk zoude strekken om, door de voordragt van een gewijzigd ontwerp, aan 's Konings wensch te voldoen, hij Minister zich met deze zoo bezwaarlijke taak heeft belast en het aan de welwillendheid zijner ambtgenooten heeft te danken gehad, daar in te zijn geslaagd.

Wat nu aangaat de politieke rigting van het Kabinet, er wordt geen geheel splinter-nieuwe politiek door hetzelve beoogd. De gedachte des Konings was een denkbeeld van verzoening, om zoo mogelijk bestaande bezwaren op te heffen. De politiek van het Kabinet moet dus geheel in verband beschouwd worden met den wensch des Konings. Dit Kabinet behoort, krachtens zijn oorsprong en wording, te volgen eene lijn van verzoenende staatkunde; niet in den zin van transactie en accomodatie, maar in den geest van eene staatkunde, die tracht wonden te heelen, redenen van tweespalt op te heffen.

Het wil dat doel bereiken door zich te stellen op den grond en op het terrein van de erkentenis van actuële waarheden. Het meent dat er alleen overeenstemming kan bestaan door de feiten aan te nemen, zooals die aanwezig zijn, den werkelijken toestand der feiten te beschouwen. De politiek kan krachtig zijn door de erkenning van ware bestaande toestanden. Het kabinet verlangt dus niet te zijn exclusief, want juist het exclusivismus zou in strijd zijn met het stelsel van verzoening. Het beoogt geene aansluiting aan politieke partijen, maar het wil zich zelf boven de partijen stellen. Het wenscht allen te doen zamenwerken in het goede en ware om alzoo het heil van het vaderland te bevorderen.

Die politiek kan dus niet reactionair zijn; zij zou dan strijden met eigen beginselen, met eigen oorsprong, die gegrondvest is op de erkenning van de waarheden van de actualiteit der toestanden. Het kabinet kan niet meer terug wenschen wat actueel niet meer bestaat of bestaan kan. Hij heeft alzoo de rigting gekenmerkt, die het ministerie wenscht te volgen. In hoeverre het op de ondersteuning zal mogen rekenen, zal later moeten blijken. Hij weet het, woorden van menschen worden niet genoegzaam geacht om wantrouwen weg te nemen.

Dit ministerie, moet hij toch zeggen, is zoo verwijderd van de ontwerpen, die men veronderstelt, dat juist de groote gehechtheid van onze grondwettige instellingen, juist de groote eerbied, dien het daarvoor heeft, het heeft doen onthouden om daarvan in openbare stukken te doen blijken. Als door mannen van eer de eed wordt afgelegd van de Grondwet te zullen handhaven, dan mag men in Nederland aan dien eed geloof hechten, zonder dat het noodig zij, dien telkens in openbare stukken te herhalen.

Hij verklaart, dat er bij het kabinet geen gedachte bestaat om een haarbreed van de Grondwet af te wijken; zal dit kabinet nu bij magte zijn, zijne taak te volbrengen en in staat zijn den Koning en het Vaderland te dienen, dat zal in vele opzigten afhangen van de Kamer en van de medewerking en de ondersteuning, die het hier zal ondervinden. Dit meent hij er te moeten bij voegen, het Ministerie zal kracht toonen, krachtig werken, niet alleen eene kracht die uit zich zelve voortspruit, maar eene die op hoogere kracht steunt.

Hierop voerde de heer *van Zuijlen van Nijevelt*, tot verdediging van het concept-antwoord, het woord en werd de algemeene strekking van het gewijzigd adres aangenomen met 47 tegen 20 stemmen.

Tegen waren de heeren: *Hoekwater, de Kempenaer, Mackay, Bicruma Oosting, van Rappard, van Deinse, Kien, van Reede van Oudtshoorn, Stolte, Groen van Prinsterer, Schimmelpenninck van der Oye, van Franck, Elout van Soeterwoude, van Heiden Reinestein, Baud, van Foreest, Hoffman, van Lijnden, de Brauw* en *Delprat*.

Daarop worden de discussien geopend; over paragraaf 1 wenscht de heer *Rochussen*, gedachtig, dat het adres van onvoegzaamheid en oneerbiedigheid is beschuldigd, dat in den aanhef eene nieuwe zinsnede worde ingevoegd, luidende:

„De Tweede Kamer der Staten-Generaal, hoogelijk waardeerende het haar geschonken voorregt, dat Uwe Majesteit in persoon de zitting der Staten-Generaal is komen openen, acht zich gelukkig aan Uwe Majesteit de betuiging te kunnen ontboezemen van de liefde en de gehechtheid, welke zij voor Uwe Majesteit en Hds. Huis koestert."

Dit amendement werd aangenomen met 59 tegen 6 stemmen.

De heer *de Kempenaer* betoogt bij § 3, dat de Koning niet voorzitter van een regerings-raad is, zoo als de heer *v. Zuylen* dat vroeger als zijn stelsel ontwikkelde, en noemt dit een Republikeinsch denkbeeld. Daarom wil hij de laatste zinsnede van de paragraaf hebben weggelaten. De commissie verklaart zich echter eenparig tegen de weglating, de Kamer beslist met 54 tegen 13 stemmen, dat de paragraaf zal blijven zoo als zij is; deze paragraaf wordt goedgekeurd.

Dit valt ook te beurt aan de paragrafen 4 en 5. Laatstgenoemde, waarvan de laatste zinsnede luidt: „Wij zouden het echter betreuren, indien bij de gunstige gesteldheid der schatkist, het verleenen van ondersteuning aan bijzondere ondernemingen, alsmede de voortgezette delging van schuld, geen ruimte overlieten tot verdere vermindering van de lasten der Natie," wordt aangenomen met 44 tegen 22 stemmen.

Op paragraaf 6 (onderwijs) stelt de heer *Groen v. Prinsterer* een amendement voor, dat hij verzoekt, wegens het vergevorderde uur, morgen te mogen toelichten. Het amendement luidt aldus: Ook bij het uitzigt op de voordragt van velerlei belangrijke wetten mogen wij niet ontveinzen, dat de regeling van het lager onderwijs thans in de hoofdtrekken geen langdurig uitstel gedoogt."

„Wij waardeeren Uwer Majesteits bezorgdheid voor het regt en de gewetensvrijheid van allen, en zijn gaarne bereid elk middel te onderzoeken, waardoor Uwer Majesteits Regering oordeelt, dat getrouwe naleving der Grondwet met de behoeften van eene, op weinige uitzonderingen na, Christelijke bevolking, in overeenstemming kan worden gebragt."

De beraadslagingen worden uitgesteld tot morgen ochtend ten 11 ure.

— In de zitting van 25 dezer zijn de beraadslagingen over de 6e § voortgezet; 67 leden en al de Ministers woonden de zitting bij. De heer *Wintgens* heeft eene andere lezing van deze § voorgesteld.

— Door Z. M. is benoemd tot Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, Jhr. Mr. *P. J. Bosch van Drakestein*, regter in de arrondissementsregtbank te Amersfoort.

— Uit Groningen meldt men het volgende dd. 22 dezer: *A. Bloem*, soldaat bij de 1e comp. 2e bat. 7e reg. infanterie, alhier in garnizoen, doch door zijn slecht gedrag verwezen naar het algemeen dépôt van discipline te Medemblik, heeft ll. zaturdag tusschen 9 en 10 uur aan zijne gevangenis in de Noorder kazerne weten te ontvlugten door den schoorsteen; hij heeft zich bij eene afwateringspijp van het hooge dak der kazerne laten nederglijden en is verder door den tuin van een bloemkweeker ontvlugt. Heden is men hem nog niet op het spoor. *Hand.bl.*

— Maakten wij onlangs gewag van eene overeenkomst, volgens welke de verschillende ondernemers van diligencediensten zich met elkander zouden verstaan, van zich tot ééne maatschappij te vereenigen; nu kunnen wij berigten, dat dit zich thans officieel heeft bevestigd. De verandering zal reeds met Oct. aanvangen. Er zijn bij deze maatschappij reeds 64 directeuren van verschillende plaatsen ingeschreven.

— Nog kort geleden werd Nederland vereerd met een bezoek van prins *Oscar* van Zweden; thans verneemt men, dat ook de kroonprins van Zweden, die maandag te Hamburg is aangekomen, het plan heeft Nederland te bezoeken.

— De Prins van Oranje heeft van Schotland medegebragt 5 zeer kleine paardjes, waarvan een niet grooter is dan een groote hond.

— In de *Zwol. Ct.* leest men: Het is onzer ijverige policie gelukt eenen stouten diefstal aan het licht te brengen. Uit het pakhuis van de firma *Bus* en *Rutjes* te Zwol waren reeds sedert geruimen tijd porceleinen en andere voorwerpen gemist, zonder dat de ontvreemder ontdekt mogt worden. Na daarvan kennis bekomen te hebben, had de policie reeds twaalf achtereenvolgende nachten eenige harer agenten in het pakhuis wacht doen houden, toen de dief gisteren avond tusschen 8 en 9 ure op heeterdaad betrapt werd. In het bezit van valsche sleutels, opende hij eerst een goed gesloten hek, dat zich voor het pakhuis bevindt, en daarna de deur van het pakhuis zelf, die op het nachtslot was. Binnen zijnde ontstak hij eenige lucifers en bij het schijnsel hiervan werd hij herkend voor *Hendrik Kersten*, timmerman van beroep. Onmiddelijk gegrepen, beleed hij voor den Commissaris van policie zijne misdaad ten volle en werd hij toen naar het huis van verzekering overgebragt. Het gestolene bestaat hoofdzakelijk in porceleinen kopjes, schoteltjes, kommetjes en melkkannetjes, terwijl op de slaapkamer van *Kersten*, ten huize zijner moeder, nog vele dier voorwerpen, ongeveer ter waarde van ƒ 40, gevonden zijn.

'sGravenhage, 22 Sept. Z. K. H. de prins van Oranje, vergezeld van HD. gouverneur, den kolonel jhr. *Casembroot*, en 's Konings ordonnans-officier jhr. *de Geer*, is heden ten 6½ ure in goeden welstand van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd. De Koning heeft Z. K. H. den prins van Oranje bij HD. aankomst aan het paleis verwelkomd en aan HD. de versierselen van het grootkruis der orde van den Nederl. Leeuw overhandigd, terwijl ook de uniform als luitenant-kolonel bij het regement grenadiers en jagers in gereedheid was. Ook begiftigde Z. M. den luitenant-kolonel, jhr. *Casemboot*, gouverneur van Z. K. H., met het commandeurskruis der orde van de Eikenkroon.

Amsterdam, 24 Sept. „Wie Neerlandsch bloed door de aderen vloeit" zendt heden een heilbede op voor den dierbaren sterfelijken dichter, die in zoo menigen zang, gelijk in dat geliefkoosd volkslied, het vaderlandsch gevoel woorden gaf, en aan wien allen zich zoo innig verwant gevoelen, in wie dezelfde geest levend is, die uit hem zoo heerlijk spreekt. *Tollens* viert heden zijn 76ste verjaardag.

Kampen, 20 Sept. Men merkt wederom eene kwaadaardige ziekte op onder de varkens, zoowel onder de vette als mageren, dit wordt nu reeds eenige jaren achtereen waargenomen. Binnen tweemaal 24 uren zijn de aangetaste gestorven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Het tabaksverbruik in Frankrijk heeft zoo toegenomen, dat de te Parijs en in tien andere steden bestaande fabrieken niet toereikend zijn en de staat verscheidene nieuwe, o. a. te Chateauroux, zal oprigten. De kosten van zulk een fabriek bedragen 5 à 600,000 fr., doch zij levert 1½ tot 2 millioen fr. 's jaars op. In de fabriek te Parijs worden 2500 personen met sigarenmaken bezig gehouden.

— Vrij algemeen wordt verzekerd, dat de dezer dagen te Parijs in hechtenis genomen personen behoorden tot eene zamenzwering tegen het leven des keizers, en dat de uitvoering van den moordaanslag bepaald was op het tijdstip van 's keizers terugkomst van Biarritz.

— De sterrekundigen te Parijs doen sedert eenige nachten ijverige waarnemingen; zij zoeken namelijk de beroemde komeet van *Karel V*, die men ongeduld verwacht wordt.

— Het schijnt, dat het aantal jagers toeneemt naar gelang het wild schaarscher wordt; zoo voerde den dag voor de opening der jagt in het departement der Marne een enkele spoortrein van Parijs naar dat departement 152 jagers, ieder door twee honden vergezeld.

— Naar men uit Algerie verneemt, hebben de aldaar plaats gehad hebbende aardbevingen, wonderlijke uitwerkingen op sommige menschen gehad; een blinde kreeg plotseling het gezigt, een lamme het gebruik zijner ledematen terug; een ander werd plotseling stom. Men herinnert zich, dat zoodanige verschijnselen ook te Lyon werden opgemerkt, na de schokken van aardbeving die zich aldaar in Julij 1855 deden gevoelen.

ENGELAND.

De directeuren der West Surreybank hebben dezer dagen een eenvoudig middel bekend gemaakt om valsch van echt bankpapier te onderscheiden. Men bevochtige het bankbiljet luchtig met de tong en houde het vervolgens tegen het licht als wanneer, indien het echt is, het watermerk zich op de bevochtigde plaats duidelijker zal vertoonen, terwijl, zoo het nagemaakt is, het vermeende watermerk zal verdwijnen.

— Eene nieuwe expeditie naar de Poolzee zal door den heer *Kane* ondernomen worden. Deze onverschrokken man heeft, op dringend aanzoek van lady *Franklin*, voor de derde maal besloten, de gevaarlijke onderneming te wagen. Hij meent, dat nog eenigen van *Franklins* reisgezellen in leven zijn kunnen, ofschoon het aan geen twijfel onderhevig is, dat het meerendeel voor lang onder ijs en sneeuw begraven is. Hij is verzekerd, dat onder de hooge breedten gedurende eenige maanden van het jaar zulk een overvloed van vogelen, zeehonden en visschen voorhanden is, dat men zonder eenige inspanging levensmiddelen voor den overigen tijd kan inzamelen.

— Volgens het rapport der Iersche commissie voor den census, werd de aardappel voor 250 jaren voor de eerste maal

in Ierland ingevoerd en voor 150 jaren begon hij het algemeen dagelijksche voedsel te worden. Sedert gingen echter weinig jaren voorbij, zonder dat de oogst geheel of gedeeltelijk mislukt was. De eerste hevige aardappelziekte brak in 1739 uit, toen een enkele nachtvorst den geheelen oogst vernielde. Sedert kwam geen herfst zonder sporadischen terugkeer der ziekte, die men weldra het zwarte bederf, het groote bederf, of ook wel de vloek noemde. Zij bleef zich niet tot Ierland bepalen, doch verspreidde zich over geheel Europa en Amerika; maar nergens kon zij zoo verderfelijk werken als op het uitsluitend van aardappelen levende Ierland. De hongerdood was in den letterlijken zin des woords er het gevolg van. Bij eene optelling van de eigenlijke gevallen van hongerdood moet men in aanmerking nemen, dat de talloze koortsen en dyssenteriën slechts de laatste verschijningsvormen van den doodenden honger waren. In de statistieke tabellen is derhalve het getal meestal als te gering opgegeven. In het jaar 1842 zijn in Ierland 187, in 1845 516, in 1846 2041 en in 1847 eindelijk niet minder dan 6058 personen den hongerdood gestorven. In de twee daarop volgende jaren 1848 en 1849 bedroeg het getal dezer slagtoffers 9395, in 1850 echter begon dit getal snel af te nemen. Evenwel waren nog in 1851 652 gevallen van hongerdood voorgekomen. Gedurende de geheele tien jaren, die het verslag der commissie omvat, zijn niet minder dan 21770 personen door honger gestorven. De verhouding der vrouwelijke slagtoffers tot de mannelijke was 70 tot 100.

BELGIE.

Te St. Jans-Geest heeft de burgemeester het ongeluk gehad, op de jagt een grijsaard doodelijk te treffen. De wanhopende dader heeft, nadat hij afscheid van zijne vrouw had genomen, zich ter beschikking van den Procureur des Konings gesteld. De omstandigheden zijn echter van dien aard, dat men hoopt, den geachten man eerlang in zijn werkkring terug te zien keeren.

— In de op 15 Sept. te Brussel geopende zitting van het internationale armen-congres is door onderscheidene sprekers, de H.H. *Ward*, voor Engeland, *Wolowski*, *Scrive* en *Pinot*, voor Frankrijk, *Schubert* en *Neumann*, voor Pruissen, *Moritz von Stubenrauch*, voor Oostenrijk, en *von Baumhauer* en *Jolles*, voor Nederland, achtereenvolgens het woord gevoerd en de toestand van het armwezen in hunne landen medegedeeld. Volgens den heer *Scrive*, van Rijssel, waren in zijne stad opgerigt 1°. eene bakkerij, die zich in staat heeft gesteld het brood 4½ en zelfs 6 centimes beneden de stedelijke zetting te verkoopen; 2°. een gemeenschappelijke keuken, waar men elken dag des ochtends thee; des middags soep, vleesch, aardappelen en groenten en des avonds een melksoep kan bekomen, voor 36 centimes (18 cents Nederl.) in 't geheel, met eenig brood, genoegzaam voor een sterk man; 3°. woningen, welke, uit vier vertrekken met een tuintje bestaande, voor 10 francs per maand worden verhuurd; 4°. ziekenkassen, die den deelnemer, als hij ziek is, gedurende de eerste6 weken 1 franc per dag, later echter minder uitkeeren, terwijl hij geneeskundige hulp om niet en artsenijen voor 2 sous in de week ontvangt; 5°. een koffijhuis voor arbeiders, waar het bier goedkoop wordt verkocht, enz.

In de zitting van 16 Sept. bragt de heer *Suringar*, van Amsterdam, verslag uit omtrent den toestand van zijn land. Hij begon met te zeggen, dat 't hem verheugt, dat hij Hollander is, want Holland en de liefdadigheid zijn goede vrienden. In Holland toch, zeide hij, zijn vele instellingen van weldadigheid; in Amsterdam alleen waren er, bedroog hij zich niet, meer dan drie honderd; maar het is niet genoeg instellingen te hebben, het goede moet met oordeel gedaan worden; voor de armen wordt een geregeld, zachtwerkend en wel geordend patronaat gevorderd, door mannen en vrouwen uitgeoefend, die weten wat liefdadigheid is. In alle landen vraagt men, wat men doen moet om de behoeftigen te helpen. Maar het gewigtigste is niet alleen over te nemen maatregelen te praten, maar die uit te voeren. Het is zeer moeijelijk goed te doen, zonder niet ook tevens eenig kwaad te doen. Elk licht heeft zijne schaduw; en als vermeende weldadigheids- en menschenvrienden hunne denkbeelden overdrijven, dan schenden zij dikwijls de wetten der staathuishoudkunde. Wij moeten elkaar de hand geven, dan zullen wij iets goeds doen, maar er bestaan vele misbruiken, en wij moeten ons best doen, maar er bestaan vele misbruiken, en wij moeten ons best doen, om de menschen wijzer en beter te maken. Wel te doen en de menschen lief te hebben is eene edele taak en verlengt het leven. De levensduur hangt niet af van de jaren, die men heeft geleefd. Men kan jong sterven en toch lang geleefd hebben. De congressen hadden, volgens spr., een groot nut, en al doen zij ook niet al het goede, dat men wel wenschte, zoo doen zij toch veel goeds. Spr. hoopte, dat die mededeelingen over de weldadigheids-instellingen goede uitwerkselen mogen hebben en dat andere volken zijn klein Vaderland navolgen en overtreffen mogten.

DUITSCHLAND.

Het getal der Protestanten te Munchen, waar bij het begin dezer eeuw slechts weinige woonden, bedraagt thans meer dan 15,000, zoodat de kleine Evangelische kerk bij de Karlspoort te klein is, en men eene tweede kerk, met pastorij en schoolhuis, aan de oostzijde der stad zal bouwen.

— In de nabijheid van Gotha baarde onlangs eene vrouw twee aan het borstbeen zamengegroeide kinderen Door middel eener operatie is het eenen arts gelukt deze kinderen te scheiden. Zij bevinden zich beiden zeer wel en zullen waarschijnlijk in het leven blijven.

SPANJE.

Den 16 dezer is te Madrid eene zamenzwering ontdekt, ten doel hebbende eene carlistische bende te vormen in het gebergte van Toledo. Den 17 zouden de zaâmgezworenen naar de afgesproken plaats vertrekken, doch de politie vatte een zoogenaamde brigadier en een kommandant, die tot aanvoerders moesten dienen, en twaalf personen die zich hadden laten medeslepen. Het is niet bekend of dat dwaze komplot op andere punten vertakkingen had. De in hechtenis genomen personen zijn ter beschikking van den krijgsraad gesteld.

— Nabij Trembleque is in den avond van 14 dezer een vreesselijk ongeluk gebeurd. De diligence van Sevilla is namelijk geheel verbrand; 14 passagiers zijn daarbij omgekomen; 2 vrouwen, nog levend er uitgekomen, zijn onder verschrikkelijke pijnen spoedig overleden, en eene dame, die met haar kind uit het rijtuig gesprongen was, verkeert in een deerniswaardigen toestand.

RUSLAND.

Een dag na den intogt des Keizers van Rusland in Moscou, werd er op het uitgestrekte veld voor het lustkasteel Petrowski eene groote parade gehouden, en wel door 75 bataillons infanterie, 84 eskadrons kavalerie en 136 stukken geschut, bediend door veld- en rijdende artilleristen. Over deze ontzettende magt, waarvan geen man in den jongsten oorlog dienst deed, hield Keizer *Alexander*, vergezeld van Europa's vertegenwoordigers, eene revue, ook de Keizerin, de Grootvorstinnen en andere aanzienlijke personen hadden zich, om dat schouwspel te genieten, op eene tribune geplaatst. De troepen marcheerden snel, maar toch zeer gelijkmatig, en de kavalerie attaque, na de parade uitgevoerd, is door meest alle buitenlandsche bladen besproken. Men verbeelde zich 84 eskadrons, dat is 93000 paarden, nevens elkander geplaatst, eene charge makende binnen de 1000 pas, en op het gegeven teeken plotseling stilstaande! Intusschen die charge gelukte ten volle.

ASSEN, 27 September.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

's Hage, 27 Sept. De Tweede Kamer heeft in de zitting van gisteren het ontwerp-adres aangenomen met 57 tegen 9 stemmen. De paragraaf betrekkelijk het onderwijs is met 60 tegen 6 stemmen goedgekeurd, zonder wezenlijke verandering, doch na verzachting door de commissie, waarmede het Gouvernement verklaarde genoegen te nemen.

In Spanje is voorloopig de verkoop der geestelijke goederen geschorst.

Amsterdam. Vrijdag, 26 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. 61⅜ percent. Dito 4 pCt. 92¾ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 101⅛ percent. *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. 71 3/16 percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad op 9 vat op Nov. f 525-〃. Raapolie op zes weken f 51½. 127 ponds oude witbonte Poolsche Tarwe f 530. 121 ponds Pommersche Rogge f 270. 117 ponds Nijkerker Boekweit f 272.

De collecte voor de ongelukkig gewordenen door de aard- en zee-beving op het eiland Groot-Sangir, deze week alhier gehouden, heeft f 62.63½ opgebragt.

— Heden is, naar men verneemt, de procedure tusschen de gemeente Meppel en de Drentsche Kanaalmaatschappij aangevangen, doordien de laatste ten verzoeke der eerste tegen den 20en Oct. e. k. voor de Arr. Regtbank te Assen is gedagvaard, terwijl de Maatschappij tegen 6 Oct. e. k. den heer Burgemeester van Meppel, *H. Korten*, aannemer van publieke werken, en drie werklieden heeft gedagvaard, tot herstelling van de weggebrokene afsluiting over het Mallegat en tot vergoeding van kosten, schade en interessen.

— De *Veendammer Ct.* deelt in allen ernst mede, dat te Wildervank eene kat twee jongen heeft geworpen, zijnde een hond en eene kat!

— Op de jaarmarkt, den 17 dezer te Smilde gehouden, waren aangebragt 28 paarden, 155 koeijen, 65 kalveren, 142 Friesche schapen, 156 Drentsche schapen, 184 varkens, 18 bokken en 63 geiten. De handel was willig, vooral in rundvee, schapen en varkens. De paarden golden van f 28-〃 tot f 261-〃, de koeijen van f 48-〃 tot f 154-〃, de kalveren van f 21-〃 tot f 68-〃, de Friesche schapen van f 4-50 tot f 17.25, de Drentsche van f 3.25 tot f 8.50, de varkens van f 5.50 tot f 41.25, de bokken van f 2.25 tot f 6,75 en de geiten van f 4.75 tot f 8-〃.

* **Roden 25 Sept.** Op de jaarmarkt, eergisteren hier gehouden, waren aangebragt 416 ruinen, 905 merrien en 161 veulens, 421 koeijen, 44 kalveren, 1129 Drentsche schapen, 225 varkens en 40 bindels vlas. De markt was over het geheel zeer willig en, is daardoor weinig onverkocht gebleven. De ruinen golden van f 20-〃 tot f 300, de merrien van f 36-〃 tot f 355-〃, de veulens van f 45-〃 tot f 140-〃, de koeijen van f 40-〃 tot f 175-〃, de kalveren van f 15-〃 tot f 40-〃, de schapen van f 2-90 tot f 8-10, de varkens van f 9-〃 tot f 50-〃 en het vlas van f 2 50 tot f 3 50 per bindel.

** **Hardenberg, 24 Sept.** Dezer dagen heeft de Regtbank te Deventer uitspraak gedaan in de procedure over de hypotheek, in 1853 voor den Notaris *Mulert* te Ommen verleden, ten laste van zekere *Egbrink* te Anevelde, en ten behoeve van iemand te Gramsbergen. Die hypotheek is — op grond dat bewezen was, dat de rede, waarom de debiteur later onder curatele werd gesteld, ook heeft bestaan tijdens het verlijden der acte, — nietig verklaard. Alle weldenkenden zullen voorzeker deze uitspraak met genoegen vernemen.

* **Smilde, 24 Sept.** Algemeen is men hier begonnen de veenboekweit in te oogsten; maar ook bijna algemeen getuigt men hier, dat er maar ruim de helft van 't stroo en over 't algemeen ook pas de helft zooveel zaad is, als verleden jaar. De boekweit is dit jaar tweerijpig; de oorzaak daarvan is, dat het boekweitveen in den verloopen zomer niet dan vroeg en laat kon gebrand worden, wijl er in den tusschentijd veel regen viel. Door de gure wind en regenvlagen nu, welke in den nazomer de enkele meer zoele dagen vervingen, is de bloesem der boekweit vroeg bevangen, en vandaar het schaarsche gewas der laat gezaaide. Deze gure dagen zijn ook nadeelig geweest voor den bijenhouder. In 't laatst van Julij en 't begin van Augustus liet het zich voor de bijen nog gunstig aanzien. Maar toen wind en regen den bloesem vroegtijdig deden afvallen en verwelken, toen hield ook de honigader op te vloeijen.

* **Smilde, 24 Sept.** De Generaal *C. baron Nepveu* en deszelfs zoon, alhier gelogeerd, hebben in de voorgaande week op twee achtereenvolgende dagen te Veenhuizen geschoten: 18 hazen en 40 patrijzen, en in de geheele week, hier en elders, bovengenoemd medegerekend, 23 hazen en 100 stuks patrijzen, welk getal misschien door sommige jagers naauwelijks in den geheelen jagttijd wordt geschoten.

* **Rolde, 18 Sept.** Heden werd alhier de dertiende gewone vergadering der Drentsche Predikanten-vereeniging gehouden. De voorzitter, Ds. *Borgesius*, predikant alhier, opende de vergadering met toespraak en gebed. Nadat Z.Ew. in zijne rede zijne innige vreugde te kennen gegeven had over het voortdurend bestaan der vereeniging, over wier vruchten spr. zich verblijdde, en hare verdere werkzaamheden aan den Heer der Gemeente had opgedragen, ging men tot de agenda over. Wat het godsdienstig onderwijs in de onderscheidene Gemeenten zou kunnen bevorderen, — wat het Christelijk leven vooral bij de jeugd kan kweeken, — wat kerkelijk leven en kerkelijke zin wel het meeste kan wekken, maakte voor ditmaal de inhoud uit van de gesprekken, die niet zonder warmte werden gevoerd. Na afloop der werkzaamheden gaf de Voorzitter te kennen zijnen innigen wensch: dat het bestuur der Vereeniging met de leden zooveel mogelijk mogt zamenwerken en met alle krachten werkzaam zijn, niet alleen aan den bloei der Vereeniging zelve, maar ook aan alles wat de Predikanten zelve kon vormen, om zoo in hunne gemeenten werkzaam te zijn, als het een Dienaar des Evangeliums, den Heer waardig, betaamt. En zoo eindigde dan de dertiende vergadering der Predikanten in Drenthe. Moge zij rijke vruchten dragen voor het heden en voor de toekomst, en in gemeenschap met den Heer, een onwaardeerbare steen hebben aangebragt aan den tempel der waarheid en der liefde. Het gezegende Hoofd der Gemeente achtervolge het gesprokene met eenen milden en onmisbaren zegen, tot prijs en tot heerlijkheid van den nooit volprezene.

* **Wolvega, 25 Sept.** Gisteren werd hier wederom eene harddraverij gehouden met paarden van landbouwers uit de gemeenten Oost- en Weststellingwerf. Acht paarden dongen naar prijs en premie. De eerste: een fraai gereide, werd behaald door het zwart langstaart merriepaard, genaamd *Piet*, van den heer *H. Woudsma* van Sonnega, bereden door den eigenaar; de premie, een hoofdstel, verkreeg *A. de Vries* van Oldelamer, met zijn bruine ruin, insgelijks door den eigenaar bereden. De eigenaars betoonden zich in 't berijden hunner paarden, den naam van goede pikeurs waardig.

* **Hoogeveen, 25 Sept.** Op den 23 dezer des namiddags te twee uur is op de streek Het Hollandsche Veld, levenloos uit eene sloot een kind van ruim vier jaren oud opgehaald, dat kort te voren de woning van deszelfs ouders had verlaten; zij hadden het niet vermist, voordat zij het dood wedervonden.

* **Meppel, 26 Sept.** De persoon van *Albertus Bloem*, waarvan het *Handelsblad* van 25 dezer melding maakt, als zijnde te Groningen op zonderlinge wijze uit de gevangenis ontvlugt, zonder dat men hem weder had kunnen opsporen, is woensdag jl. te Zwartsluis door de policie gearresteerd en heden morgen gevankelijk en geboeid naar Assen getransporteerd en zoo vervolgens naar Groningen.

** Heden heeft alhier de 7e gewone vergadering plaats gehad van deelhebbers der Drentsche-Kanaalmaatschappij. De vergadering werd te 11 uur geopend. Uit de presentie-lijst bleek, dat er 81 stemmen tegenwoordig waren. De balans en het verslag over het 6e boekjaar zijn met algemeene stemmen goedgekeurd, het dividend over dit boekjaar is bepaald op 2 percent. Als Commissarissen zijn herkozen de heer *H. Meinesz* met 75 en de heer *J. C. Rahder* met 74 stemmen, beide ter vergadering tegenwoordig, verklaarden de benoeming aan te nemen.

Ten aanzien van punt 4 stelt het bestuur voor dat, daar er voor 495 nieuwe aandeelen is ingeschreven, en er alzoo aan de voorwaarde der deelneming door de provincie Drenthe is voldaan, daar er nu nog echter tot de geheele som 96 aandeelen ontbreken, en, alhoewel de termijn voor de deelneming nog niet geheel is verstreken, het zich laat aanzien, dat in dat termijn die ontbrekende aandeelen wel niet zullen worden volgeteekend, de deelhebbers alsdan het bestuur magtigen, om aan Z. M. den Koning een nieuw termijn van een jaar, tot volteekening van de als dan nog ontbrekende aandeelen aan te vragen; dit wordt met algemeene stemmen aangenomen. — Als de plaats voor de vergadering in 1857 wordt, op voorstel van het bestuur, met acclamatie aangenomen *Hoogeveen*, als hopende men alsdan daar ter plaatse iets te kunnen zien van de nog uit voeren werken.

Daar niemand der vergadering eenig voorstel te doen heeft, wordt alsnu overgegaan tot het passeeren der acte voor de nieuwe aandeelen, ten overstaan van den notaris Mr. *L. Carsten* te Meppel.

Staande de vergadering zijn, voor zooverre bekend, nog twee aandeelen genomen, zoodat het getal nieuwe aandeelen 497 bedraagt.

Veenhuizen, 21 Sept. De kolonist *P. Arpels* heeft donderdag j.l., na volbragten arbeid, gaande naar huis, de onvoorzigtigheid gehad een adder van den weg op te nemen en daarmede, tot vermaak zijner kameraden, te spelen, met dat ongelukkig gevolg, dat het dier hem in den vinger stak. Op aanraden van een zijner makkers aan het bekomen wondje zuigende, overviel hem, naauwelijks te huis zijnde, eene koortsachtige rilling, waarbij zijn hoofd, borst en arm verschrikkelijk opzwollen, terwijl spraak en kennis hem begaven. De toestand van den lijder was ontzettend; hij is thans nog onder geneeskundige behandeling, niet buiten gevaar den arm te verliezen.

* **Beilen, 25 Sept.** Heden werd, bij afwezigheid van den heer Burgemeester, door den oudsten Wethouder dezer gemeente, vergezeld van eenige leden van den raad, de eerste steen gelegd, aan deze zijde des straatwegs van Assen op Beilen.

Nadat die eerste steen met een gepast woord door den opzigter, den heer *G. Wind*, aan den Wethouder was overhandigd, zeide deze onder anderen, dat hij bij het leggen van den eersten steen des wegs, die Beilen zoude verbinden aan de groote rijks wegen, welke het vaderland doorloopen — het hem vooral levendig voor den geest stond — wat moeite en inspanning het gekost had, zoo ver te komen, dat dit niet zonder krachtige hulp, mogelijk was geweest.

Dank dan was de gemeente schuldig aan Z. M. den Koning en de hooge Regering — dank was zij schuldig aan de Staten van dit gewest, die door milde bijdragen van het rijk en de provincie, de gemeente tot de uitvoering hadden in staat gesteld. — De spreker schetste verder het nuttige van dezen weg voor de communicatie, den landbouw, de ontginningen, en hoezeer handel en nijverheid hierdoor zouden bevorderd worden.

Wijders gaf de spreker zijn hoop en verwachting te kennen, dat deze weg zou worden vervolgd tot Ruinerwold, tot Hoogeveen en Westerbork, en van af de beide laatste gemeenten tot aan de grenzen der provincie, terwijl deze wegen alsdan Drenthe in het midden zouden doorloopen, van het noorden tot het zuiden, van het westen tot het oosten, van af Groningen tot Overijssel, van af Meppel tot Coevorden en Hanover; dan, geloofde hij, zouden deze wegen vooral weldadig werken op den bloei van deze gemeente, van geheel de provincie, en dat ook het rijk, door de ontwikkeling die Drenthe daardoor zoude erlangen, later rijke vruchten plukken, en met ruime winsten terug ontvangen zoude, wat het daaraan had besteed.

Krachtig betoogde de spreker daarna, hoe heilzaam het was, eendrachtig zamen te werken, ter bereiking van dat doel, daartoe geene kosten, geene onaangenaamheden te ontzien, want, zeide de spreker: hij die ooit iets groots en goeds heeft daargesteld, weet dat daaraan moeite en inspanning onafscheidelijk en niet zelden miskenning bij den aanvang verbonden zijn.

Na hulde gebragt te hebben aan den vorigen en tegenwoordigen Hoofdingenieur in deze provincie, voor de hulp, de besturen verleend, na dank gezegd te hebben aan den opzigter, voor de zorg aan dat werk besteed en dezen zijn leedwezen betuigd te hebben, dat hij eerlang hetzelve zoude verlaten, hoewel hij hem niet misgunde de ruimere werkkring, waarin hij geplaatst zoude worden, eindigde de spreker met een hartelijk woord, tot den man, die voor de aannemers dit werk bestuurt, en drukte zijne hoop uit, dat, hoezeer de zienswijze der besturen en van de heeren aannemers wel eens verschilden, zij echter het begonnen werk in vrede en vriendschap mogten eindigen.

DE VERTELLER ENZ.

De verzoening in een luchtbol.

(*Vervolg en slot van 't vorig No.*)

Inmiddels stoof de ballon, aan den nachtwind prijs gegeven, nu eens zijwaarts als een zwaluw die haar nest zoekt, dan weder als een gier hoog over de bergen, door het luchtruim henen. Van tijd tot tijd zagen Ritter of Loffman naar beneden en ontwaarden in den duisteren afgrond zwakke lichtschijnsels, die steden of dorpen aanduidden, maar ook deze laatste sporen der aarde verdwenen van lieverlede, naarmate de ballon het hoogere luchtruim bereikte. De atmosfeer werd ijler en de reizigers gevoelden zich nedergedrukt, een ruischend gedruisch ontstond in hunne ooren, stekende pijnen doortintelden hunne ligchamen, terwijl hunne ledematen door de toenemende koude verstijfden. Florence zonk uitgeput aan de voeten haars broeders neder.

Wat wilt gij beginnen? zeide hij.

Ik wil slapen, stamelde het krachtelooze meisje.

Houd de oogen open, geef u niet aan den slaap over, riep Michael haar toe. Slaap is dood! Sta op Florence! Zij bleef echter bewegingloos liggen. Florence! riep de bezorgde broeder vol angst uit. O God! zij hoort mij niet en er is geen middel om haar te verwarmen.

Neem dezen mantel, zeide eene stem.

Maar gij zelf dan? vroeg Ritter verbaasd.

De sterkste kan beter de koude weerstaan, hernam Christiaan en reikte hem den mantel toe.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

24 Sept. J. H. W., arbeider te Ruinerwold, wegens het werpen van vuiligheid tegen het huis van een ander, in hooger beroep veroordeeld tot vijf gulden boete en de kosten.

26 Sept. J. H. M., arbeider te Hoogeveen, ter zake van overtreding van de wet op den turf, ontslagen van alle regtsvervolging.

INGEZONDEN STUKKEN.

In de *Gron. Ct.* van heden wordt in een ingezonden stuk geklaagd, dat de intrekking der broodzetting te Groningen niet het gewenschte gevolg heeft gehad, dat de concurrentie der bakkers onderling steeds het brood op een billijken prijs zou houden; de bakkers hebben zich vereenigd, bepalen onderling den prijs van het brood en alle concurrentie is verdwenen. In dat stuk wordt als mogelijk gesteld, dat de justitie de bakkers wegens zamenspanning tot het op prijs houden van het brood, op grond van het Wetboek van Strafregt, vervolgt. Wij gelooven, dat daartoe ook hier alle termen bestaan, daar, zoo als men verhaalt, ter dezer stede de bakkers geregeld bijeenkomsten houden ter vaststelling van den prijs van het brood.

Assen, 26 Sept. 1856. X.

ADVERTENTIEN.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft, op den 15den Augustus 1856 aan CORNELIS MARIUS CATO NOODT, wettig gedomicilieerd te Dalen, kanton Hoogeveen, provincie Drenthe, op den 6den februarij 1835 te Franeker geboren uit het huwelijk van wijlen den Heer WALRAVEN WILLEM NOODT, en Vrouwe ULRICA HARMANNA HUBER, verleend **VENIA AETATIS, of BRIEVEN VAN MEERDERJARIG-VERKLARING**, die, na goedkeuring des Konings, bij besluit van den 28 Augustus 1856, no. 49, van kracht zijn en hem geven al de Regten bij de Wet aan **meerderjarigen** toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

EIJSSELL,
Procureur bij den Hoogen Raad.

NIETERINK & COMP.,

te ASSEN, aan den Rolderweg,

maken en verkoopen alle WERKEN van KOPER, BLIK, ZINK en LOOD: repareren tevens **alle voorwerpen**, als ook **MODERATEUR- en andere LAMPEN**. Zij doen tevens de mededeeling, dat zij hebben ontvangen: **diverse MODERATEURLAMPEN, BALLONS, GLAZEN** en zoogenaamde **SMEERPITTEN**, **zijden- en andere KOUSJES.**

Zij beloven solide behandeling en bevelen zich in ieders gunst.

LEVERING VAN TURF.

Die genegen is, om voor den 15 October 1856 op den wal te Assen, te leveren: **VIJF dagwerken TURF**, (en **niet elf dagwerken** zoo als in het vorig nummer verkeerdelijk was vermeld,) ten dienste van het Provinciaal Geregtshof en de Arrondissements-Regtbank te Assen, geve zulks als mede den prijs schriftelijk op aan 's Hofs bode J. B. SCHUT te Assen voor den 1 October 1856.

De te leveren **turf** moet zijn van beste qualiteit en goed droog, en aan de opgave behooren verzegeld vastgehecht te zijn **drie monsterturven**.

SCHOON-OORD, 25 September 1856. Op het ORANJE-KANAAL zijn voorhanden ruim **1400**

DAGWERKEN TURF,

de prijs is heden bepaald van **f 30.** tot **f 38**. het **dagwerk**.

L. STEENBERGEN,

onderwijzer te Meppel, vraagt tegen 1 November e. k. een' ONDERMEESTER. Salaris naar bekwaamheid. Brieven franco.

P. HAAK,

Onderwijzer te Kloosterveen (Assen), verlangt ten spoedigste een' **ONDERMEESTER** van den 3e of 4e rang. Brieven franco.

Assen, 26 Sept. 1856.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeenten *ASSEN* en *BEILEN*,
doen te weten:
dat, tegen *genot van billijk salaris*, bij die Gemeenten wordt GEVRAAGD: Een **PERSOON**, om van wege de BESTUREN het **dagelijksch toezigt uit te oefenen** op den AANLEG van een KLINKERWEG tusschen die beide plaatsen:

GADINGMAKENDEN gelieven zich in PERSOON, onder productie van bewijzen van bekwaamheid en certificaten van goed gedrag, aan te melden bij de Heeren BURGEMEESTERS van een der beide Gemeenten of anders die stukken franco in te zenden.

Assen den 23 September 1856.

Burgemeester en Wethouders van Assen,
De Burgemeester,
H. J. OOSTING,
De Secretaris,
KIJMMELL.
Burgemeester en Wethouders van Beilen,
De Burgemeester,
W. TIMMER, L. B.
De Wethouder,
H. TIJMES, L. S.

Op WOENSDAG den 1 October aanstaande, des namiddags precies te 3 uur, PUBLIEKE VERKOOP van circa **twee bunders AARDAPPELS;** voorts **PAARDEBOONEN** en **BOEKWEIT**, op de van Liers-, Meesters- en Molenwijken te Smilde, ten verzoeke van J. A. SMEEDES te Assen; bijeenkomst en informatien bij JAN LUCAS WOLTERS te Smilde.

Assen den 26 September 1856.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

PUBLIEK ZULLEN WORDEN VERKOCHT: een aanzienlijke partij **op stam staande AARDAPPELEN**, op MAANDAG den 6 October aanstaande, des namiddags te drie uur, ten verzoeke van HENDRIK ROELOFS STRIJK, op de Oude Scheid te Smilde.

Assen den 25 September 1856.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

In de maand October aanstaande, zal *PUBLIEK WORDEN GEVEILD* een **BOERENERF**, bestaande in **HUIS, GROEN, BOUW- en VELDGROND** en eenig **TURFVEEN**, te zamen omstreeks 19 bunders groot, alles aan elkander gelegen ten zuiden van Rolde, toebehoorende aan den Heer W. ORNEE aldaar.

Assen den 25 September 1856.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

VERHURING EN VERKOOP.

Ten verzoeke van Heeren COMPAGNONS van *OPSTERL.* en *OOSTSTELL.* zullen de Notarissen G. ATTEMA en K. TADEMA, op WOENSDAG den 15 October 1856, des namidd. te 2 uur, in na te melden LOGEMENT, in het openbaar en op de gebruikelijke wijze presenteren te **VERHUREN:**

Eene **HUIZINGE** en **LOGEMENT**, met **SCHUUR** en **STALLING** en met aanbelendende **TUIN** en **kamp LANDS**, benevens de **opkomsten van het 8 VALLAAT** te Appelscha, thans bij TIEMEN JACOBS CLOO in huur; de huurtijd is 5 jaren, ingaande St. Petri en 12 Mei 1857.

En zullen alsdan tevens, met uitloving van STRIJK- en VERHOOGGELDEN, **VEILEN**, om op nader te bepalen dag, bij eindelijke toewijzing, te **VERKOOPEN:**

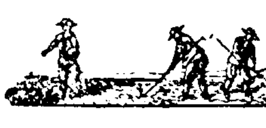

Zes stukken GRONDS of HUISSTEDEN, ieder groot ongeveer 29 vierkante roeden, liggende ten zuiden van het oud Tolhek, nabij het bovengen. Logement, aan den nieuwen Kunstweg te Appelscha; grootendeels op 1 Januarij 1857 te aanvaarden.

Uit dankbaarheid zenden wij u het volgende attest:

Mijne vrouw werd, zes jaren geleden, door rheumatiek aangetast, en door Aderlaten en Spaansche Vliegen zoo afgemarteld, dat men niets anders voorzag dan de dood; door Gods zegen herstelde zij wel, maar was toch nooit zonder pijn, die al erger en erger en eindelijk even hevig als vroeger werd; toen bediende zij zich van een **GOLDBERGERSCHEN KETTING**, die haar binnen acht dagen geheel genas.

Rotterdam, (Get.) G. H. MANDERS en Echtgenoot,
25 Augustus 1856. Klaversteeg, No. 70.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagkramp, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, aangezigtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.

Zij kosten f 1.80 — 2.70 — 3.60 — 5.40. — **OORMAGNETEN** f 1.80 het paar.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Delfzijl, T. H. WIJNTJES.
Meppel, A. JEULEN.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE Jr.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Assen, 13—26 Sept. Geh. K. Vos met H. Klaucke. — G. de Roo geb. Vos, van z.; G. Doek geb. Jans, van d.; Oostergetel geb. Harms, van z., G. Hubenet geb. Odding, d.; H. Brouwer geb. Prins, van d. — Overl. E. Doek, vrl.,

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN 26 September.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	f —.—	Boekweit, zand 60 N.pd.	f
„ N. Oml.	68 „	„ 11.75	„ „ 62 „	„
dito.	70 „	„ 12.50	„ veen 64 „	„
„ „ Old.	66 „	„ 10.75	„ „ 66 „	„
„ „ „	70 „	„ 12.25	Paardeboonen . . f 6.50	à
Rogge, N. Inl.	62 „	„ 7.40	Groene Erwten . „ 00.00	à
„ „ „	64 „	„ 8.00	Graauwe „ „ 00.00	à
„ „ „	66 „	„ 8.60	Koolzaad . . . f 10.00	à
Haver, N. dikke	40 „	„ 4.05	Gort, grove . „ 10.75	à
„ „	42 „	„ 4.25	Gort, parel „ 00.00	à
„ Voer	36 „	„ 3.50	Olie, raap per vat 49.00	à
„ „	40 „	„ 3.90	Raapkoeken	à —
„ Zwarte	36 „	„ 3.40	Lijnkoeken . . . . —.—	à —
„ „	38 „	„ 3.60	Boter $\frac{1}{4}$ ton . . . —.—	à —
Garst, N. wint.	54 „	„ 6.40	Boter $\frac{1}{8}$ „	à —
„ „ „	56 „	„ 6.80		
„ „ zomer	56 „	„ 0.00		
„ „ knee.	60 „	„ 7.20		

Oude Tarwe niet in omgegaan, Nieuwe als genoteerd verk. Rogge prijshoudende. Boekweit wel zoo aangenaam. Garst pelderijen door schaarschheid iets hooger verkocht. Dikke Zwarte Haver in een doen. Blanke Voersoorten 20 Cents l. verkocht. Boonen als genoteerd naar deugd verkocht. Kool slap met geringe handel. Gort iets hooger afgaande.

ASSEN, 25 September. W.-Rogge f 8.00 tot f 9.25. Zand-Boekweit f 0.00 a f 0.00. — Veenboekweit f 7 tot f 8,60. — Haver f 0,00 tot f 0,00. — Ruigwitte A. appelen f 1,60 tot f 1.80; roode Venlosche dito van f 0,00 f 0.00. — Hooi f 00,00 tot f 00,00. — Stroo f 0,00 tot f 0,00. Varkens biggen tot f 0,00. — Eijeren de 100 stuks f a f 2.37^5. — Grasboter f $0,92^5$ tot f 0,95. — Roggebrood de Ned. pd. f 0,63.

COEVORDEN, 22 Sept. Rogge f 8.00. Boekweit f 8 Boter f 0.85.

HOOGEVEEN, 23 Sept. Rogge hoogste f 8.60, laagste f 8,20. Boekweit hoogste f 8.50 laagste f 8.00. Haver f 3 Honig per ℔ f 0.00. Boter het N. ℔ f 1.00. Roggebrood de Ned. ℔ f 0.58.

MEPPEL, 25 Sept. Rogge f 8,00 a f 9,00. Boekweit f 8 at 9,25. Boter $1\frac{1}{2}$ N. ℔ f 1,65 a f 1,80. Boter per $\frac{1}{8}$ f 22,50 a f 24,00.

WOLVEGA, 24 Sept. Rogge f 8.00 tot f 9.00; aangevoerd 23 mud. — Boekweit van f 7.00 tot f 8.40; aangevoerd 56 mud. Boter f 47.50; aanvoer 119 $\frac{1}{4}$ en 40 $\frac{1}{8}$ tonnen. — Vriesche Aardappelen f 2.80 tot f 0.00.

AMSTERDAM, 24 Sept. TARWE met goeden handel consumtie prijshoudend; 128 ℔ bonte Poolsche f 470; 129 ℔ f 500; 127 ℔ oude bonte dito f 530; 123 ℔ witbonte dito f 4 120 ℔ bonte dito f 450; 127 ℔ dito f 470; 126 ℔ Lubecker f 445; 124 ℔ Norder f 425; 133 ℔ Kubanka f 380, 385. ROGGE met levendigen handel tot vorige prijzen, laat beurs gedroogde iets hooger; 121 ℔ Pommer f 270; 118 ℔ fijne Stockholmer f 260; 120 ℔ Amerik. f 285; 118 ℔ Gothenburger f 2 118 ℔ Petersb. f 250; 117 ℔ dito f 247; 120 ℔ Archangel f 2 119 ℔ dito f 256. — GARST hooger; 114 ℔ Deensche f 2 100 ℔ Friesche Winter f 215. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD onveranderd; Cromhorn £ £ 83; Haarlemmermeer f 15; Waard en Groet £ $76\frac{1}{2}$; op vat Olie in Nov. £ $87\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD in een doen; 101/8 Archangel f 315; 113 ℔ Bessarabiesch f $357\frac{1}{2}$ — RAAPOLIE niet williger; op 6w. f $51\frac{1}{4}$, Vlieg. f 50; 1o. Oct. f $49\frac{5}{8}$, $\frac{1}{8}$, Nov. f $49\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Dec. f $49\frac{1}{4}$, 49. — LIJNOLIE flaauw, op 6w. f $41\frac{1}{2}$; Vlieg. f 40; 1o. Oct. f $39\frac{1}{4}$; Nov. f 38, $37\frac{3}{4}$; D. f $36\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6w. f $47\frac{1}{4}$; Vliegend f 46. RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 93 a 96. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f $9\frac{1}{2}$ a 14.

SCHIEDAM, 24 Sept. MOUTWIJN f 24 per vat met veel handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f $29\frac{1}{2}$ per vat contant.

230ste **STAATS-LOTERIJ.** VIJFDE KLASSE.

2de Lijst. Nos. 1798 en 16613 ieder f 400. No. 10417 f Nos. 4951, 8098, 10185, 10913, 11736, 13352, 15680, 16 16147 en 17147 ieder f 100. — 3de Lijst. Nos. 8715, 14193 15058 ieder f 1000. Nos. 3477 en 16929 ieder f 400. No. 151 f 200. No. 964, 1747, 1876, 6108, 6329, 8125, 8740, 109 11215, 12523, 12892, 16870 en 17494 ieder 100. — 4de Lijst No. 16817 f 5000. Nos. 3441, 15080 en 15973 ieder f 1000. 3650 f 200. Nos. 1648, 7067, 7736, 9014, 12259, 13028, 138 14614 en 17904 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 25 September 1856.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$61\frac{3}{4}$
„ „	3	„	73
„ „	4	„	93
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„	$129\frac{1}{2}$
O.I. Leening	4	„	
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„	$99\frac{1}{2}$
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	$101\frac{1}{2}$
Dito 1828/29	5	„	$100\frac{7}{8}$
Cert. 1831/33	5	„	$89\frac{5}{8}$
Dito 1840	4	„	$81\frac{7}{8}$
Dito Stieglitz	4	„	$81\frac{1}{2}$
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	62

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct	77
Spanje. Oblig.	$1\frac{1}{4}$	„	$23\frac{1}{4}$
Obligatien	3	„	$42\frac{1}{4}$
Binnenl.	3	„	$38\frac{5}{8}$
Amortisable			
Bewijz. Coup			$5\frac{5}{8}$
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	$72\frac{1}{4}$
„ „ N.	5	„	$81\frac{3}{4}$
„ „	$2\frac{1}{2}$	„	$37\frac{5}{8}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	$50\frac{1}{4}$
Portug., Oblig.	3	„	$43\frac{1}{4}$
„	4		
Amerika Bank-Act.			

Michael hielp hem Florence inwikkelen; zoodoende kwam zijne hand in aanraking met die van den jongman, hij vatte die en zeide: Deze edele daad wischt alles uit; ik heb berouw over mijne jegens u gebezigde beleedigingen.

Gij behoeft over niets berouw te gevoelen; de schuld was aan mijne zijde.

Laten wij elkander dan wederzijds vergeven; wij zullen weldra voor God rekenschap moeten geven van onze gedachten en onze daden; wij zullen ten minste onzen wrok laten varen, voor dat wij voor Hem verschijnen.

Dat is reeds geschied, riep Christiaan, hier is mijne hand Michael Ritter, het is de hand eens vriends.

Als zoodanig neem ik die aan, zeide Michael; wij hebben beide in dwaling verkeerd; wij lasterden elkander, omdat wij elkander niet kenden. Wij willen beide God danken, dat hij ons gelegenheid schonk, om verzoend te worden en ons in staat stelde, om zonder gal in het hart voor hem te verschijnen.

O, ik dank God met u, zeide Florence, die uit haren slaap begon te ontwaken.

Laat ons gezamenlijk bidden, zeide Ritter, terwijl hij haar in zijne armen sloot, en moge God ons vergiffenis schenken, gelijk wij elkander vergeven.

Zoo vereenigden deze drie zielen zich in een gemeenschappelijk hartgrondig gebed.

Toen zij hun gebed geëindigd hadden, ontwaarden zij een flaauw licht aan de oosterkim; het was de ochtendschemering. De wind, die hen nog voortdurend opwaarts had gevoerd, scheen plotseling te gaan liggen: de luchtbol begon langzaam te dalen en een straal van hoop doortintelde hunne harten. Daarenboven had de verzoening hun nieuwen moed geschonken, niet meer door haat van elkander verwijderd, vermogten zij elkander te troosten en hulp te verleenen.

Eensklaps liet Ritter een kreet van vreugde hooren; hij had zoo even het plaatsje Lörrach herkend, en verder, bij het omtrekken van eenen heuvel, het dorp zijner geboorte en zijne eigene velden. De wind voerde hen in die rigting en weldra zweefden zij over de aan den voet van deze bergen zich uitstrekkende weilanden.

Is er dan geen middel om naar beneden te komen, vraagde Florence op smeekenden toon.

Er is een middel, antwoordde Loffman, maar het is gevaarlijk.

Het moet toch beter zijn dan deze doodsangst, voegde Michael er bij, denk slechts aan den afgeloopen nacht.

Ja, hernam de jongman, en daarenboven is het onze laatste toevlugt, maar ik zal het beproeven. Hij stond voorzigtig overeind, hief zijnen stok met de ijzeren punt in de hoogte en maakte eene opening in het doek van den ballon. Deze scheen eene zucht te slaken en te trillen als een gewond dier. De gaslucht drong snel naar buiten en na een oogenblik van angstige onzekerheid begon het gevaarte met ijzingwekkende snelheid te dalen. De drie reizigers sloten verschrikt en verdoofd de oogen.

Plotseling hoorde men een langdurend gedruisch en daarop volgde een geweldige stoot; zij zagen angstvallig in het rond en bemerkten alstoen, dat de ballon in de bovenste takken van een denneboschje was vastgeraakt en het schuitje bijkans den grond bereikte.

Op den avond van dienzelfden dag waren Loffman, Ritter en Florence gezeten aan het venster van een, aan de helling eens heuvels gelegen huis. Het was de woning van Ritter; deze had, begrijpende dat zij, na het gelukkig doorgestane gevaar, zich gezamentlijk daarover zouden willen verblijden, zijne togtgenooten hierheen gevoerd.

Ja, zeide Michael, men moet niet kunnen zeggen, dat onze harten alleen in de ure des gevaars voor elkander waren ontsloten. Christiaan Loffman, wij hebben onze wrok daar boven gelaten, en wij zullen hem hier beneden niet weder opvatten.

Loffman wierp eenen beteekenenden blik op Florence, die hare schoone oogen nedersloeg. Aan haar, die de aanleiding is geweest tot het knoopen van den vriendschapsband, staat de gelegenheid open, zeide hij, om dien duurzaam te doen zijn. De deeling van het betwiste erfgoed zal dan gemakkelijk wezen.

Hoe bedoelt gij dat? vraagde Michael.

Van vrienden kan zij broeders maken, was het antwoord.

—

Voor twee maanden legde eene reuzenslang in den zoölogischen tuin te Antwerpen dertig eijeren, welke zij zelve uitbroeit en waarvan er den 14 dezer een is uitgekomen. Ter naauwernood uit het ei gekropen, bewoog zich de jonge slang reeds met de meeste snelheid. Er bevond zich een groote menigte menschen in den zoölogischen tuin, om dit natuurtooneel te zien, dat in Europa nog niet voorgekomen is. De broeitijd duurde 62 a 63 dagen.

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.